

Валюталық құқық пәні бойынша семинар

сабақтарының мазмұны

Семинар 1. Валютаның түсінігі және маңыздылығы.

Түйінді сөздер: Валюта, ақша, қаражат, ұлттық валюта, валюта құқығы.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Валютаның жіктелуі.
2. Ұлттық валюта.
3. ҚР-ның валюта құқығының даму тарихы мен кезеңдері.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы.
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы.
3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.
4. Байгісиев, М. Ә. Халықаралық валюта қатынастары және валюталық құқық: оқу құралы / – Алматы: Қазақ университеті, 2004. - 622 с.
5. С. Сартаев, Найманбаев Бюджет құқығы Алматы 2006.
6. Қаржы құқығы: Оқулық Найманбаев С.М. - Алматы: Жеті Жарғы. 2006.

Семинар 2. Валюталық құқықтың қағидалары. Валюталық құқықтың қайнар көздері. Валюталық саясат.

Түйінді сөздер: Валюта, ақша, қаражат, ұлттық валюта, валюта құқығы.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Валюталық құқықтың қағидалары.
2. Валюталық құқықтың қайнар көздері.
3. Валюталық саясат.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы.
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы.
3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.
4. Байгісиев, М. Ә. Халықаралық валюта қатынастары және валюталық құқық: оқу құралы / – Алматы: Қазақ университеті, 2004. - 622 с.
5. С. Сартаев, Найманбаев Бюджет құқығы Алматы 2006.
6. Қаржы құқығы: Оқулық Найманбаев С.М. - Алматы: Жеті Жарғы. 2006.

Семинар 3. Валюталық құқықтық қатынастардың түсінігі. Валюталық құқықтық қатынастардың субъектілері және объектілері.

Түйінді сөздер: Валюта, ақша, қаражат, ұлттық валюта, валюта құқығы, субъектілері және объектілері.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Валюталық құқықтық қатынастардың түсінігі.
2. Валюталық құқытық қатынастардың субъектілері және объектілері.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы.
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы.
3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.
4. Байгісиев, М. Ә.Халықаралық валюта қатынастары және валюталық құқық: оқуқұралы / – Алматы :Қазақ университеті, 2004. - 622 с.
5. С. Сартаев, Найманбаев Бюджет құқығы Алматы 2006.
6. Қаржы құқығы: Оқулық Найманбаев С.М. - Алматы: Жеті Жарғы. 2006.

Семинар 4. Валюталық операциялардың түсінігі. Валюталық операциялардың түрлері. Валюталық операциялардың белгілері.

Түйінді сөздер: Валюта, ақша, қаражат, ұлттық валюта, валюта құқығы, субъектілері және объектілері.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Валюталық операциялардың түсінігі.
2. Валюталық операциялардың түрлері.
3. Валюталық операциялардың белгілері.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы.
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы.
3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.
4. Байгісиев, М. Ә.Халықаралық валюта қатынастары және валюталық құқық: оқуқұралы / – Алматы :Қазақ университеті, 2004. - 622 с.
5. С. Сартаев, Найманбаев Бюджет құқығы Алматы 2006.
6. Қаржы құқығы: Оқулық Найманбаев С.М. - Алматы: Жеті Жарғы. 2006.

Семинар 5. Ұлттық валюталық жүйенің негізгі элементтері. Еуровалюталар және олардың пайда болуы. Валюталық реформалар.

Түйінді сөздер: Валюталық реформалар, еуровалюталар, валюта, ақша, қаражат, ұлттық валюта.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Ұлттық валюталық жүйенің негізгі элементтері.
2. Еуровалюталар және олардың пайда болуы.
3. Валюталық реформалар.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы.
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы.
3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.
4. Байгісиев, М. Ә.Халықаралық валюта қатынастары және валюталық құқық: оқу құралы / – Алматы :Қазақ университеті, 2004. - 622 с.
5. С. Сартаев, Найманбаев Бюджет құқығы Алматы 2006.
6. Қаржы құқығы: Оқулық Найманбаев С.М. - Алматы: Жеті Жарғы. 2006.

Семинар 6. Валюталық нарықтың түсінігі және маңызы. Валюталық нарықтың қызметі. Валюталық нарық субъектілері. ҚР Валюталық нарығы.

Түйінді сөздер: Валюта, валюталық нарық, ақша, қаражат, ұлттық валюта, валюта құқығы.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Валюталық нарықтың түсінігі және маңызы.
2. Валюталық нарықтың қызметі.
3. Валюталық нарық субъектілері.
4. ҚР Валюталық нарығы.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы.
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы.
3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.
4. Байгісиев, М. Ә.Халықаралық валюта қатынастары және валюталық құқық: оқу құралы / – Алматы :Қазақ университеті, 2004. - 622 с.
5. С. Сартаев, Найманбаев Бюджет құқығы Алматы 2006.
6. Қаржы құқығы: Оқулық Найманбаев С.М. - Алматы: Жеті Жарғы. 2006.

Семинар 7. Валюталық курстың түсінігі. Валюталық курстың негізгі теориялары. Валюталық курсқа асер етуші негізгі факторлар.

Түйінді сөздер: Валюта, валюталық курс, ақша, қаражат, ұлттық валюта, валюта құқығы.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Валюталық курстың түсінігі.
2. Валюталық курстың негізгі теориялары.
3. Валюталық курсқа асер етуші негізгі факторлар.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы.
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы.
3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.
4. Байгісиев, М. Ә.Халықаралық валюта қатынастары және валюталық құқық: оқуқұралы / – Алматы :Қазақ университеті, 2004. - 622 с.
5. С. Сартаев, Найманбаев Бюджет құқығы Алматы 2006.
6. Қаржы құқығы: Оқулық Найманбаев С.М. - Алматы: Жеті Жарғы. 2006.

Семинар 8. Валюталық операциялардың түсінігі және түрлері. Шексіз жасалатын валюталық операциялар. Валюталық операциялар жасаған кезде қойылатын шектеулер. Валюталық операцияларды жүргізу тәртібі.

Түйінді сөздер: Валюта, валюталық операциялар, ақша, қаражат, ұлттық валюта, валюта құқығы.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Валюталық операциялардың түсінігі және түрлері.
2. Шексіз жасалатын валюталық операциялар.
3. Валюталық операциялар жасаған кезде қойылатын шектеулер.
4. Валюталық операцияларды жүргізу тәртібі.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы.
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы.
3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.
4. Байгісиев, М. Ә.Халықаралық валюта қатынастары және валюталық құқық: оқуқұралы / – Алматы :Қазақ университеті, 2004. - 622 с.
5. С. Сартаев, Найманбаев Бюджет құқығы Алматы 2006.
6. Қаржы құқығы: Оқулық Найманбаев С.М. - Алматы: Жеті Жарғы. 2006.

Семинар 9. Экспорт бойынша есеп айырысулар. Тікелей инвестицилар және олардың түсінігі. Резидент және резидент еместердің есеп шоттары.

Түйінді сөздер: Валюта, экспорт, есеп айырысулар, тікелей инвестицилар, резидент және резидент еместер, есеп шоттар.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Экспорт бойынша есеп айырысулар.
2. Тікелей инвестицилар және олардың түсінігі.
3. Резидент және резидент еместердің есеп шоттары.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы.
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы.
3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.
4. Байгісиев, М. Ә.Халықаралық валюта қатынастары және валюталық құқық: оқуқұралы / – Алматы :Қазақ университеті, 2004. - 622 с.
5. С. Сартаев, Найманбаев Бюджет құқығы Алматы 2006.
6. Қаржы құқығы: Оқулық Найманбаев С.М. - Алматы: Жеті Жарғы. 2006.

Семинар 10. Валюталық бақылаудың құқықтық негіздері. Валюталық реттеудің және валюталық бақылаудың қағидалары. Валюталық бақылаудың органдары және олардың құқықтары мен міндеттері. Валюталық бақылаудың түрлері мен нысандары.

Түйінді сөздер: Валюта, валюталық бақылау, валюталық бақылаудың органдары.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Валюталық бақылаудың құқықтық негіздері.
2. Валюталық реттеудің және валюталық бақылаудың қағидалары.
3. Валюталық бақылаудың органдары және олардың құқықтары мен міндеттері.
4. Валюталық бақылаудың түрлері мен нысандары.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы.
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы.
3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.
4. Байгісиев, М. Ә.Халықаралық валюта қатынастары және валюталық құқық: оқуқұралы / – Алматы :Қазақ университеті, 2004. - 622 с.
5. С. Сартаев, Найманбаев Бюджет құқығы Алматы 2006.
6. Қаржы құқығы: Оқулық Найманбаев С.М. - Алматы: Жеті Жарғы. 2006.

Семинар 11. Шетел валютасын сатудың тәртібі. Шетел валютасын сатып алу тәртібі. Шетел валютасын міндетті түрде сатудың ерекшеліктері.

Түйінді сөздер: Валюта, шетел валютасы, сату.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Шетел валютасын сатудың тәртібі.
2. Шетел валютасын сатып алу тәртібі.
3. Шетел валютасын міндетті түрде сатудың ерекшеліктері.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы.
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы.
3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.
4. Байгісиев, М. Ә. Халықаралық валюта қатынастары және валюталық құқық: оқу құралы / – Алматы : Қазақ университеті, 2004. - 622 с.
5. С. Сартаев, Найманбаев Бюджет құқығы Алматы 2006.
6. Қаржы құқығы: Оқулық Найманбаев С.М. - Алматы: Жеті Жарғы. 2006.

Семинар 12. Шетел валютасымен мәміле жасаудың түсінігі және түрлері. Шет ел валютасымен мәміле жасаудың белгілері. Асыл тасты металдармен жасалатын мәмілелер және олардың тәртібі. Валюталық реттеу және валюталық бақылау органдары.

Түйінді сөздер: Валюта, шетел валютасы, сату, мәміле, асыл тасты металдар, валюталық реттеу.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Шетел валютасымен мәміле жасаудың түсінігі және түрлері.
2. Шет ел валютасымен мәміле жасаудың белгілері.
3. Асыл тасты металдармен жасалатын мәмілелер және олардың тәртібі.
4. Валюталық реттеу және валюталық бақылау органдары.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы.
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы.
3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.
4. Байгісиев, М. Ә. Халықаралық валюта қатынастары және валюталық құқық: оқу құралы / – Алматы : Қазақ университеті, 2004. - 622 с.
5. С. Сартаев, Найманбаев Бюджет құқығы Алматы 2006.
6. Қаржы құқығы: Оқулық Найманбаев С.М. - Алматы: Жеті Жарғы. 2006.

Семинар 13. Валюталық заңдарды бұзғаны үшін жауапкершіліктің түсінігі. Валюталық заңдарды бұзғаны үшін жауапкершіліктің түрлері.

Түйінді сөздер: Валюта, валюталық заңдар, жауапкершілік, құқық бұзушылық.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Валюталық заңдарды бұзғаны үшін жауапкершіліктің түсінігі.
2. Валюталық заңдарды бұзғаны үшін жауапкершіліктің түрлері.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы.
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы.
3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.
4. Байгісиев, М. Ә.Халықаралық валюта қатынастары және валюталық құқық: оқуқұралы / – Алматы :Қазақ университеті, 2004. - 622 с.
5. С. Сартаев, Найманбаев Бюджет құқығы Алматы 2006.
6. Қаржы құқығы: Оқулық Найманбаев С.М. - Алматы: Жеті Жарғы. 2006.

Семинар 14. Шетел валютасына жалпы сипаттама. Шетел валютасының түрлері және белгілері.

Түйінді сөздер: Валюта, шетел валютасы, сату, мәміле.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Шетел валютасына жалпы сипаттама.
2. Шетел валютасының түрлері және белгілері.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы.
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы.
3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.
4. Байгісиев, М. Ә.Халықаралық валюта қатынастары және валюталық құқық: оқуқұралы / – Алматы :Қазақ университеті, 2004. - 622 с.
5. С. Сартаев, Найманбаев Бюджет құқығы Алматы 2006.
6. Қаржы құқығы: Оқулық Найманбаев С.М. - Алматы: Жеті Жарғы. 2006.

Семинар 15. Халықаралық валюталық жүйенің түсінігі. Халықаралық валюталық жүйенің элементтері. Халықаралық валюталық қатынастар.

Түйінді сөздер: халықаралық құқық, халықаралық валюта, жүйе.

Қарастырылатын сұрақтар:

1. Халықаралық валюталық жүйенің түсінігі.
2. Халықаралық валюталық жүйенің элементтері.
3. Халықаралық валюталық қатынастар.

Ұсынылатын әдебиеттер:

1. Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы.
2. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 наурыздағы N 2155 Заңы.
3. Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 31 тамыздағы N 2444 Заңы.
4. Байгісиев, М. Ә.Халықаралық валюта қатынастары және валюталық құқық: оқуқұралы / – Алматы :Қазақ университеті, 2004. - 622 с.
5. С. Сартаев, Найманбаев Бюджет құқығы Алматы 2006.
6. Қаржы құқығы: Оқулық Найманбаев С.М. - Алматы: Жеті Жарғы. 2006.